

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 11.06.2014
Sayı: 1386

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Anayasal güvence altında bulunan demokratik haklarını kullanmak için toplantılara ve gösteri yürüyüşlerine katılan yurttaşlara yönelik güvenlik güçleri tarafından uygulanan müdahale biçimleri her geçen gün insan hayatını tehdit eder hale gelmiştir. Kolluk kuvvetlerinin git gide yaygınlaşan sert ve ölümcül müdahale biçimleri sonucunda vatandaşlarımız ağır yaralanmakta ve gün geçtikçe artan biber gazı ve plastik mermi kullanımından ötürü birçok vatandaşımız hayatını kaybetmektedir. Buna rağmen, ülkemizde emniyet yetkililerden ve devletin diğer sorumlu makamlarından yapılan açıklamalar ile birlikte "toplumsal olaylara müdahale" adı altında polisin aşırı güç kullanması olağanlaştırılmakta ve bu güç Başbakan'ın söylemleriyle de meşru hale getirilmektedir.

Özellikle, 2013 yılı Haziran ayında gerçekleşen Gezi Parkı Eylemleri ve sonrasında düzenlenen birçok toplantı, miting ve gösteri yürüyüşünde polis tarafından uygulanan sert müdahale biçimlerinin başında gelen biber gazı ve plastik mermi kullanımı yaygınlaşmıştır. Yaygınlaşan bu tip müdahale biçimi sonrasında yaşanan ağır yaralanmalar ve ölümler dikkate alındığında, sıklıkla uygulanmakta olan "güvenlik tedbirlerinin" insan hayatını hiçe sayan bir noktaya geldiği görülmektedir. Biber gazı ve plastik mermi kullanımı; sadece toplantı, miting ve gösteri yürüyüşlerine katılan yurttaşlar için değil, katılım sergilemeyen ve bağımsız bir şekilde yolda yürüyen, bekleyen ve hatta evlerinde oturan insanları bile tehdit eder bir noktaya gelmiştir. 22 Mayıs 2014 tarihinde, polis müdahalesi sırasında Okmeydanı Cemevinin avlusunda silahla vurularak yaşamını kaybeden Uğur Kurt bu sert müdahale biçiminin son kurbanı olmuştur. Kimliği tespit edilemeyen bir kişinin daha Okmeydanı'ndaki sert müdahale ve şiddetin diğer kurbanı olması ve hayatını kaybetmesi de insan hayatına verilen önemin ne kadar azaldığını göstermektedir.

Gaz fişegi ile ağır yaralanan Lobna Allami ve Mehmet Ezer ile yine kafasına isabet eden gaz fişegi sonrası girmiş olduğu komadan çıkamayan Berkin Elvan uygulanmakta olan ölümcül biber gazı kullanımına herhangi sınırlandırma getirilmesi için örnek teşkil etmemiştir. Keza, polisin plastik mermi kullanımının eş zamanlı bir şekilde yoğun artış göstermesi de toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde daha fazla yaralanma, travma ve ölüm riskini artırmaktadır. Uluslararası örneklere baktığımız zaman, Barselona'da bir kutlama sırasında polisin ateşlediği plastik mermi sonrası bir İtalyan öğrencinin gözünü kaybetmesi sonrası Katalan Parlamentosu polisin plastik mermi kullanımını yasaklamıştır. Ancak bu benzeri uygulamalar ülkemiz için ne yazık ki örnek teşkil etmemektedir.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Temsilciliği, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Avrupa Parlamentosu gibi birçok uluslararası örgüt ve yapının, ülkemizde bu konuyla ilgili yaşananlara ilişkin eleştirilerinde ve uyarılarında yaşanan artış ise konunun vahametini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, Anayasal bir hak olan toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde "güvenlik" hususu bahane edilerek, biber gazı ve plastik mermi kullanımının sorumsuzca ve ölümcül düzeyde yaygınlaşması insan haklarına aykırı bir hal almıştır. Bu sebeple, toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde, "toplumsal olaylara müdahale" adı altında güvenlik güçleri tarafından ölümcül bir şekilde kullanılmaya devam eden, kolluk kuvvetlerinin toplumsal hareket ve eylemlerde biber gazı ve plastik mermi kullanımından kaynaklanan risklerin tespit edilerek bu müdahale biçimlerinin sınırlandırılmasının veya yasaklanmasının değerlendirilmesi için Anayasa'nın 98'inci maddesi ve TBMM içtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir araştırma komisyonu kurularak konunun tüm boyutları ile araştırılmasını saygılarımla arz ederim.

Haluk Eyüboğlu
Bambel

İsmail
Mura Gönül
Amir M.

Veli AĞBABA
Malatya Milletvekili

Mehmet Hilal Köpçü
Kocaeli

Ali ŞAKİBİŞ
Çayakale

Serhan Anıkkul
Hankal M.

M. Sendar Şakir
Ç. Kocaeli M.

Adil A.

Canan Yücesel

Tekirdağ M.

Ömer

Celal DİNİSER
İst. Milv.

İhsan Ökte
İstanbul M.

Gürkut Akar
Antalya M.

Mahmut Tanel
Antalya

Hüseyin
Hüseyin Gönen
İzmir M.

1386 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

[illegible]